

Müslümanların Oruç ve Bayramın Birliğinde İhtilaf Etmesi Başlangıç Noktası yada Kaynaklarda Olan İhtilaftan Dolayı mıdır?

Fas'taki Oruç ve bayramın başlangıcının ilan edilmesi ile Zilhicce ayının girişi her yıl özel yada genelde tartışma konusu olurken genellikle de Fas'taki orucun başlangıcı ve sonu, diğer İslam ülkelerinden bir gün gecikmeli olmaktadır. Hatta her Ramazan'ın başlamasıyla birlikte Fas halkının dilinde şu cümleler meşhur olmuştur: "Ayı gördünüz mü? O bir günlük mü yoksa iki günlük müdür?" "Biz, her zaman onun başını ve ayaklarını yeriz." "Bizim günahımız onların üzerinedir." Yani orucu ve bayramı ilan edenlerin üzerinedir. Dolayısıyla Fas halkı için iki arefe ve iki oruç olur hale gelmiştir. Büyük arefedir ki o; hacıların vakfe günüyle örtüşmekte olup buda Fas'ın kameri ay takvimine göre Zilhicce'nin sekizinci günüdür. Diğer ise küçük arefedir ki oda; bundan bir gün sonrasındır. Dolayısıyla da insanlar her iki arefede de oruç tuttıkları gibi hatipler de minberlerden buna çağrıda bulunmaktadırlar. Nitekim devletin, orucun ve bayramın gecikmesi ile İslam ülkelerinin Zilhicce ayı da dahil hilal aylarının ispatında ihtilaf etmeleri hususundaki delili, başlangıç noktasındaki ihtilaftır.

Ey Müslümanlar!

İyi biliniz ki Fas'taki orucun ve bayramın başlangıcının ilan edilmesi, siyasi bir karar olup bunun başlangıç noktasının ihtilaf etmesiyle hiçbir ilgisi yoktur.

Başlangıç noktasının ihtilaflı olması, astronomik bir olgu ve evrensel bir yıl olup bunun ulusal sınırlar ve mevcut siyasî rejimlerle hiçbir ilgisi yokken bizler, Ramazan ayının girmesinin ve çıkmasının ilan edilmesinin ulusal devlet sınırlarıyla ve yöneticinin arzularıyla ilişkilendirildiğini görmekteyiz. Dolayısıyla tek bir ulusal devletteki iki Müslümanın, aralarındaki mesafe ne kadar uzak olsa da oruçları birleşirken aralarını ayıran dikenli sınırlardan dolayı birbirine komşu olan iki Müslümanın oruçları ihtilaf etmektedir! Mesela Doğu Vecde halkı, en Güney'deki Kuveyra halkı ile birlikte oruç tutarlarken birisi Faslı ve diğeri de Cezayirli olmasından dolayı George Bagel sınır noktası tarafındaki iki Müslümandan her birinin kendine ait orucu bulunmaktadır. Peki ayın başlangıç noktası Vecde ve Kuveyra'nın arasını birleştirirken aynı yerdeki George Bagel ile Moritanya ve Cezayir ile birlikte olan Fas sınır boyu üzerindeki farklılaştırmakta mıdır?!

Orucun ilan edilmesi, ulusların farklı olmasına ve siyasî tabiiyete göre olmasının yanı sıra bazı ülkelerde de mezhepçi tabiiyete göre olup başlangıç noktasındaki ihtilafa göre değildir. Her ne kadar yalan ve iftirayla böyle olduğunu iddia etmiş olsalar bile.

Başlangıç noktasındaki ihtilafın, hilalin ispatına etki etmesi meselesine gelince; o zamanki iletişim araçları yetersiz olduğu için **İslamî Hilafet**'in her köşesindeki bütün Müslümanlara ayın girdiği haberini bildirmenin vakıa olarak imkansız olmasından dolayı geçmiş alimler bunu incelemişlerdir. Mesela Horasanlı (Asya) bir Müslüman en uçtaki Faslı bir Müslümana, ulaşım aracının hayvan olduğu bir zamanda Ramazan hilalini gördüğünü nasıl haber verecek?

Başlangıç noktasının ihtilafının, hilalin görünmesinin ispatına etki ettiğini söyleyenler, Kurayb'in şu hadisini delil getirmişlerdir ki hadis şöyledir:

أَنَّ أُمَّ الْفَضْلِ بَعَثَتْهُ إِلَى مَعَاوِيَةَ بِالشَّامِ، فَقَالَ: فَقَدِمْتُ الشَّامَ فَقَضَيْتُ حَاجَتَهَا وَاسْتَهْلَ عَلَيَّ رَمَضَانَ وَأَنَا بِالشَّامِ فَرَأَيْتُ الْهِلَالَ لَيْلَةَ الْجُمُعَةِ، ثُمَّ قَدِمْتُ الْمَدِينَةَ فِي آخِرِ الشَّهْرِ، فَسَأَلَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبَّاسٍ، ثُمَّ ذَكَرَ الْهِلَالَ، فَقَالَ: مَتَى رَأَيْتُمُ الْهِلَالَ؟ فَقُلْتُ: رَأَيْنَاهُ لَيْلَةَ الْجُمُعَةِ، فَقَالَ: أَنْتَ رَأَيْتَهُ؟ فَقُلْتُ: نَعَمْ، وَرَأَاهُ النَّاسُ وَصَامُوا وَصَامُوا مَعَاوِيَةَ، فَقَالَ لَكُنَّا رَأَيْنَاهُ لَيْلَةَ السَّبْتِ فَلَا نَزَالَ نَكْمَلُ ثَلَاثِينَ أَوْ **Ümmü el-Fadl**, (Kureyb'i) **Şam'da bulunan Muaviye'ye göndermiştir. (Kureyb) dedi ki: Şam'a geldim ve Ümmü el-Fadl'ın ihtiyaçlarını giderdim. Ben Şam'da iken Ramazan hilali girmişti. Cuma gecesi hilali gördüm. Sonra ayın sonunda Medine'ye geldim. Abdullah İbn-u Abbas bana soru sordu. Sonra hilalden bahsederken şöyle dedi: Hilali ne zaman gördünüz? Ben de dedim ki: Onu Cuma gecesi gördük. (İbn-i Abbas) dedi ki: Sen hilali gördün mü? Ben de dedim ki: Evet, insanlarda hilali görerek oruç tuttular ve Muaviye'de oruç tuttu. (İbn-i Abbas) ise Fakat biz hilali cumartesi gecesi gördük, (Ramazan'ı) otuza tamamlayıncaya veya onu (hilali) görünceye kadar (orucu) tutmalıyız**

Dolayısıyla bir ülkedeki bir Müslümanın şahitliği diğer ülkedeki bir Müslümanın şahitliğinden daha evla olmadığı gibi bölünmeler ile kafirlerin İslam ülkelerine koydukları sınırların da hiçbir kıymeti yoktur.

“Hilalin, bir İslam ülkesinden görülmesi halinde ister ülkeler yakın isterse de uzak olsun şayet halkı ayı görmemiş olsalar bile diğer ülkedeki Müslümanlara oruç vacip olur sözü, Malikiler nezdinden meşhurdur. İbn-u Abdulberr bunu, el-İstizkâr Kitabı’nda İmam Malik’e atfetmiştir. Ondan da bunu, İbn-u el-Kasım ve Mısırlılar rivayet etmişlerdir. İmam Nevevi el-Mehzeb’in şerhinde, İbn-u Munzir’in İkrima, el-Kasım, Salim ve İshak İbn-u Râhaveyh’dan onun hilali gören ülke halkının haricindekilere gerekli olmadığını ve el-Leys, eş-Şâfi ve Ahmed’ten de herkes için gerekliliği olduğunu naklettiğini söylemesinin yanı sıra el-Medenî ve el-Kûfi sözünün Malik ve Eba Hanife anlamına geldiğinden başka bir şey bildirmediğini de söylemiştir. Nitekim Fas Evkaf ve İslami İşler Bakanlığı lisanıyla çıkan Hak Davet Dergisi’nin 28. sayısındaki Abdulhâdi et-Tâzî’ye ait “İslam Dünyasında Orucun Birliğine Doğru: Malikiler, Orucu Diğer Ülkelerde de Birleştirmenin Liderleridirler” başlıklı konuda şunlar aktarılmıştır: “Hilalin ne zaman bir bölgede görüldüğü sabit olursa diğer bölge halklarının üzerine, her ne zaman bu kendilerine güvenilir bir yolla ulaşırsa oruçlarında ve bayramlarında bununla amel etmeleri vacip olur şeklindeki söz, Malikiler, Hanefiler ve Hanbeliler nezdinde sahih bir sözdür.”

Peki şayet diğer İslam ülkeleri için de tek bir ülkenin görmesi gereklidir sözü, Malikiler –ki bu, meşhur bir mezheb olup Malikiler bunu diyenlerin öncüleridirler- nezdinde sahih bir söz ise o halde devlet, hala ısrarla Maliki mezhebinden olduğunu söylediği halde neden buna muhalefet etmektedir?

Ey Fas Halkı!

Sizlerin de bildiği üzere hak, tabii olmaya en çok müstahak olandır. Dolayısıyla sizlerin, orucun başlangıcının ilan edilmesi bağlamında orucun birleşmemesinin günahının bunu en iyi kanıt olarak ilan edenlerin üzerine olacağını kast ederek söylemiş olduğunuz “Bizim günahımız onların üzerinedir” sözünüz, İslam ülkelerinde şeri olan ayı görenlerle birlikte oruç tutmamanızda sizin için bir mazeret değildir. Hatta devlet bunu ilan etmemiş olsa bile. Zira Yaratana isyanda yaratılana itaat yoktur. O halde oruçlarınızı, Allah’ın ve Resulünün emrine icabet ederek tutunuz ve siyasî yöneticilerin görüşleri ile saray mollalarının zaman ve mekandan kopuk olan fetvalarına göre tutmayınız.

Orucun ve bayramın birleşmemesine dönük köklü çözüm, İslam ülkelerinin, Resulullah [Sallallahu Aleyhi ve Sellem]’in râyesinin olduğu tek bir râye altında birleşmesi ve Müslümanlara da bütün Müslümanları tek bir devlet altında toplayacak, onlara İslam’ı tatbik edecek, Müslümanların oruçlarını birleştirecek, bayramlarını birleştirecek ve şiarlarını birleştirecek olan bir Halife nasbetmek için ciddi bir şekilde çalışmaktadır. Böylece Hacılar için büyük arefe Fas devleti için de küçük arefe şeklinde iki arefe iştimizeceğiz.

Ey Müslümanlar! Kur’an ayını, Kur’an’ın devletini kurmak için çalışma ayı kılmak gerektiğini çok iyi biliniz.

Zira Allahuteala, şöyle buyurmaktadır:

"De ki: **وَقُلْ اَعْمَلُوا فَسَيَرَى اللّٰهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ وَسَتُرَدُّونَ اِلَىٰ عَالَمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ** (Yapacağınızı) **yapın!** Muhakkak ki yaptıklarınızı Allah da resulü de müminler de görecektir. **Sonra görüleni ve görülme-yeni bilen Allah'a döndürüleceksiniz de O size yapmakta olduklarınızı haber verecektir.**" [et-Tevbe 105]

حزب التحرير

Hizb-ut Tahrir

Fas

H. 26 Şaban 1433

M. 16 Temmuz 2012